

Til medlemmer af Grønt Råd,
Mariagerfjord Kommune
cc. til Udvalget for Teknik og Miljø

6.1 Teknik og Miljøsekretariatet

Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
09.00.00-P35-1-16

Ref.: Inger Taylor
Direkte tlf. 97 11 36 12
intay@mariagerfjord.dk
Dato: 15. februar 2017

Referat af Grønt Råd møde Torsdag den 9. februar 2017 kl. 14-17 Mødelokale Fjorden, Østergade 22, Arden

Medlemmer: Per S. Sørensen (PSS), Per Nielsen (PN), Thorkild Lund (TL), Mogens Kassner (MK), Finn Frandsen (FF), Ole Guldberg (OG), Lars Henning Jensen (LHJ), Per Edgar Jørgensen (PEJ), Jørgen Ussing (JU) og Inger Taylor (IT). Afbud: Uffe Westerberg (UW), Morten Schnack (MS), Jørgen Kjeld Lundager Jørgensen (KLJ), Torben Sommer-Larsen (TSL), Torben Ladefoged (TL) udtræder - der udpeges en afløser i marts. Gæsteoplæg: Biolog Lise Frederiksen.

1. Velkomst

JU bød velkommen og gennemgik dagsorden.

FF efterspurgte en dialog med Mariagerfjord Vand, som er i dialog med Vesthimmerland og Rebild kommuner om at modtage spildevand fra de to kommuner. Grønt Råd har et formål om at fremme et godt miljø og natur i Mariagerfjord Kommune. Så ud fra naturens synspunkt, er det vigtigt at få belyst, om det er holdbart med øget udledning til Kattegat fra alle andre kommuner. Emnet blev drøftet.

Det blev aftalt at bede direktør Søren Erikstrup fra Mariagerfjord Vand om at komme og fortælle om emnet på næste møde i Grønt Råd.

2. Forslag om etablering af et fjordråd

PEJ har foreslået at etablere et fjordråd med inspiration fra brugerråd i Hammer Bakker. Formålet er at fremme dialog mellem aktører og lodsejere om aktiviteter på fjorden, adgang og fjordsti.

Der var positiv opbakning til at arbejde videre med ideen og indarbejde primitive overnatningspladser, adgang til fjorden, fjordsti og flere stier i kommunen, hensynsfuld færdsel i naturen i yngleområder, P-pladser til fiskesteder, frie slæbesteder. Måske skal der arbejdes med navnet, da fjordråd giver associationer til noget med vandkvalitet.

Det blev aftalt at afsætte en hel dag i Grønt Råd med start til frokost og afslutning ved 19-20-tiden. Målet er at arbejde med ideen, kortlægge interessentgruppen med aktører og lodsejere, opgaver og muligheder langs fjorden. Der kan evt. inviteres relevante gæster. Der skal være en styring af processen, input undervejs og opsamling med konklusioner. Der kan nedsættes en arbejdsgruppe til at arbejde videre ideerne og lave et oplæg fra Grønt Råd til politisk behandling.

3. Kommunens naturkapital

Ole Guldberg orienterede om en kampagne om kommunernes naturkapital, hvor Mariagerfjord Kommune opnår 26 ud af 100 mulige point, lidt over landsgennemsnittet på 24. Skovene trækker op, men landbruget trækker ned. Se mere her: <http://www.biodiversitet.nu/naturkapital>. Måder at få flere point på blev drøftet:

- Fremme naturkvalitet i skovene og øge skovandelen
- Der er meget forskel på naturindhold på landbrugsarealer –gå i dialog med landboforeninger, fx udlæg af markstriber (påvirker ikke tilskud), samarbejde med biavlere, løst sand til agerhøns, økologisk landbrug, naturpleje og græsningsprojekter.
- Øge kendskabet til naturkapitalen og registreringsdatabaser, så flere borgere bidrager til at registrere og melde ind i databaserne.
- Krav om vildtstriber på kommunale markarealer og faunastriber til blomster og bier i parker.

Ideerne foreslås til Naturrådet, som kan arbejde med det i NATURA 2000-områder.

Medlemmerne af Grønt Råd giver ideerne videre i deres bagland.

4. LIFE-projekt om højmoser

Biolog Lise Frederiksen orienterede om et EU-LIFE-projekt Højmoser i Danmark, som kommunen deltager i. Se vedhæftede oplæg fra Lise og hjemmesiden: <http://www.raisedbogsindenmark.dk/>

Der blev spurgt ind til oplægget om kommunens deltagelse, offentlig adgang, arter af tørvemosser og erfaringerne fra Lille Vildmose blev vendt. Kommunen deltager, fordi den ene mose ligger i et NATURA 2000-område i Mariagerfjord Kommune og fordi det er en god mulighed for at få større viden om naturindholdet og faglig sparring gennem et eksternt finansieret projekt. Der er ikke offentlig adgang, men der bliver afholdt en naturtur i forår eller forsommer. Der er især nogle af de sjældne arter af tørvemosser, der kan fremmes med indsatser i projektet, foruden insekter. TL orienterede om, at *Sphagnum fallax* er en af de almindelige tørvemosser, der i Lille Vildmose ofte fungerer som pionérplanter, som siden erstattes af de mere sjældne arter.

Det blev aftalt, at Lise giver besked til Grønt Råd (via IT), når, der er sat dato på natureturen.

5. Biodiversitetsstrategi

På sidste møde, hvor biolog Rasmus Frederiksen fortalte om biodiversitetsstrategi blev det tilkendegivet, at Grønt Råd gerne vil støtte op omkring og bidrage til kommunens biodiversitetsstrategi. Der var flere ideer:

- Lave en bioblitz – hvor eksperter i løbet af et døgn registrerer så mange arter som muligt.
- Natureture med fokus på biodiversitet, fx liv i skoven om vinteren og edderkopper ved Katbjerg Odde.
- Større fokus på småbiotoper, levende hegn osv. Underbygge naturkvaliteter i by og på land.
- Støtte op om biodiversitetsstrategi. Omdøbe til biologisk mangfoldighed, der er lettere at forstå.
- Lave tiltag i hjørnet af landmandens mark, i boligarealet, på grønne arealer og inddrage folk. Evt. lave en bioblitz light med tilskud fra Grønt Råd, med eksperter, der kan give råd om små forbedringer.
- Vise lodsejere den natur, de har – fx med elfiskeri i vandløb, hvor lidt grus kan give rige fiskesteder med insektiv. Fx er der kommet meget insektiv og både isfugl og vandstær i Hodals Bæk-projektet.
- Samle info fra foreningerne om arrangementer, aktiviteter og eksperter, registreringer, så der kommer et overblik over hvor biologisk mangfoldighed bliver og kan blive formidlet og vist.

Det blev aftalt, at medlemmer til næste møde spørger deres bagland og 'søsterforeninger', hvem der vil være med til at lave mini-bioblitz.

6. Ren Kommune 2017

Der er affaldsindsamling søndag den 2. april, som Grønt Råd har støttet tidligere år.

Det blev besluttet at støtte med 5.000 kr. (evt. op til 8.000 kr.) til noget konkret, som kan bruges år efter år, hvis der er behov for det.

7. Gensidig orientering

- OG fortalte, om fredningssager. Sagen om fredning i Bakkelandet omkring Kielstrup Sø kører og **Fredningsnævnet holder offentligt møde 3. april kl. 10 på Bramslevgaard. For sagen om fredning af Kridtgraven ved Dania er der offentligt møde 8. eller 9. maj kl. 10 på Postgården i Mariager.** Der er kommet tilsagn fra DOF og andre eksperter, som bakker op om fredningerne.
- IT orienterede om Klimakommune, hvor der er sparet mere end de aftalte 2 % pr. år på kommunens CO₂-udledning (fra bygninger og transport). Aftalen løber til 2016, så den skal forlænges i 2017, hvis den skal fortsætte. DN har fremsendt en opfordring til at blive Klimakommune Plus, hvor indsatser på vedvarende energi, grønne indkøb mv. kan tælle med. Det skal fremlægges til politisk behandling.
- JU orienterede om Iltningsprojekt, hvor Aarhus Universitet og DHI er i gang med at lave foranalyser om at tilsætte ilt til fjorden. Inden sommerfjorden afleverer de en rapport til staten som grundlag for en forretningsmodel. Et af initiativerne, der undersøges er effekten af et muslingebrug i fjorden som virkemiddel til kvælstoffjernelse. Muslingebrug blev drøftet.

Der blev opfordret til, at tidligere erfaringer med muslingebrug indarbejdes. Muslingskallerne var for tynde til at kunne høstes og der manglede aftaler om oprydning efter projektet.

- JU orienterede om et EU-LIFE-projekt om landmanden som naturforvalter. JU har tidligere fortalt om Veluxprojektet i Mariagerfjord Kommune. LIFE IP-projektet handler også om naturforvaltning, men på tværs af 8 kommuner og Naturstyrelsen i ådale og der er andre muligheder end i Veluxprojektet. De to projekter supplerer hinanden. Indsatser med størst effekt for naturen skal fremmes og der skal skeles til, at kommunerne tilgodeses. Se mere på hjemmesiden:
naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/integreret-life-projekt-himmerland
- PN roste kommunens vandløbsfolk for at lave gode vandløbsprojekter i forbindelse med indsatser for vandplaner. Lystfiskerne følger med i projekterne alt det, de kan. Der blev spurgt ind til projektet og bevarelse af kulturarv vedr. ålekisten. Der har været en høring om ålekisten og vandspejlet er blevet sænket lidt som følge af en indsigelse fra en lodsejer. Lokale er blevet bedt om at deltage i en arbejdsgruppe omkring projektet, så lodsejere og interessenter får så nem en tilgang til viden som muligt. PN oplyst, at ålelauget har opgivet at bevare ålekisten og i Valsgård Bæk bliver der taget meget højde for kulturarv med Hjerritsdal Mølle, hvor der er lavet et kompromis mellem naturforbedring og beskyttelse af kulturarv.
- TLu orienterede om at have sendt mail til naturafdelingen og OG om stien nord for Øster Hurup, hvor der er lavet afmærkning, men der mangler enkelte pæle og informationstavler.
IT oplyste, at informationstavlerne ved begge ender bliver lavet på ny og sat op i foråret. IT sender et kort til OG og TLu, som tegner ind, hvor der mangler et par pæle.
- IT orienterede om indvielsesdatoer:
 - **Lørdag 1. april er der indvielse af Mariagerfjord Panoramarute mellem Hobro og Bramslev, der er certificeret som Premium vandrerute efter tysk standard (UW er tovholder).**
 - **Lørdag 29. april er der indvielse af Stedet Tæller-projektet i Stinesminde.**
 - **Omkring 1. juni er der planlagt indvielse af projekt og stier i Kastbjerg Ådal - nærmere dato afhænger af miljøministeren (KLJ er tovholder).**

8. Økonomi

Budgetskema udleveret. Der er 47.000 kr. til rådighed i 2017.

Der er reserveret 6000 kr. til projekt om primitive overnatningspladser og 5000-8000 kr. til Ren kommune. Temaarrangement vedr. fjordråd koster også lidt.

9. Emner og dato for næste møde

Næste møde bliver den 29. juni kl. 14.

Emner, der blev foreslået var et oplæg fra Mariagerfjord Vand om spildevand fra andre kommuner. Og besigtigelse ved Kastbjerg Å fx ved Sem eller ved Glenstrup Sø.